

Enpresek bezeroei euskarazko zerbitzua bermatzeko lege proposamena aztergai

EH BILDUK Eusko Legebiltzarrean aurkeztuko duen lege proposamenak EAEko enpresen hizkuntza-betebeharrak zehaztea du helburu, kontsumitzaileek informazioa euskaraz zein gaztelaniaz jasotzeko duten eskubidea bermatzeko.

EAEko biztanleei begira aritzen diren enpresa eta establezimendu guztiei ezarriko lieke legeak bezeroekiko harremanak euskaraz ere eskaintzeko betebeharra, “betiere malgutasunez, inposaketarik gabe eta tokian tokiko egoera soziolinguistikoa kontuan hartuta”.

Onartzeke dagoen proposamenak urtebeteko epea ematen die enpresei euren bezeroekiko idatzizko harremanak euskaraz eskaintzeko. Ahozko komunikazioaren kasuan, urtebete izango lukete 50 langile baino gehiagoko enpresek; bi urte 5 eta 50 langile artekoek eta lau urte 5 langile baino gutxiagokoek.

Enpresa eta establezimendu guztiei ezarriko lieke legeak bezeroekiko harremanak euskaraz ere eskaintzeko beharra.

Komunikazio-operadore, energia-konpainia eta finantza-erakundeen kasuan bakarrik ezarriko lirateke isunak legea bete ezean, zerbitzu unibertsalak eta interes orokorrekoak eskaintzen dituztelako.

Jaurlaritzak 2008an onartu zuen kontsumitzaile eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideei buruzko dekretua baina Eusko Jaurlaritzak onartu duenez, betetze-maila eskasa izan du.

Udal aktak euskaraz bidaltzea legezkoa

CARLOS URQUIJO Espainiako Gobernuak EAEn duen ordezkariari halaxe gogorarazi dio epaileak. Irurako Udalari arrazoia eman eta udal aktak Espainiako Gobernuaren EAEko ordezkarietara euskaraz bidaltzea legezkoa dela ebatzi du Donostiako Administrazioarekiko Auzietarako 3. epaitegiak. Udaletatik euskaraz helarazten diren dokumentuak ez onartzea “hizkuntzaren ofizialtasuna ez aitortzea” dela arrazoitu du.

Epaia ez du “zentsuzkotzat jotzen” EAEn euskaraz idatzitako dokumentuak ez onartzea Espainiako Estatuko Administrazio Orokorak, “ulertuko ez balitu bezala”.

Gernikako Estatutua duela 35 urte onartu zen eta Euskararen Legeak 32 urte ditu, horrenbestez, botere publikoa “derrigortuta dago autonomia erkidegoan hizkuntza horretan egiten diren herritarren eskaerak jaso, tramitatu eta erantzutera”, epaian ebatzi dutenez. Autoa behin betikoa da.

EKONOMIAREN TALAIAN • TERMOMETROA

Kapitalismoaren biktimak

MIREN PEÑA, 43 urteko emakume langile nafarra, sistema kapitalista honen azken biktima da oraingoz. Sistema honi berdin zaio bere zerbitzura dauden pertsona hauen egoera humanoa, etekinak bai zik ez ditu bilatzen. Miren bakarrik bizi zen eta 20 urteko alaba zuen. Bizitzari uko egin zion martxoaren 21ean, bere bankuaren gutuna jaso ostean. Arazoak zituen hipoteka ordaintzeko, langabezia prestazioa bukatu baitzitzaion. Gutunean bankuak jakinarazi zion ez zuela betetzen hipoteka birnegoziatzeko baldintzetako bat. Oraindik ez zen etxegabetzerik egon, baina dirudienez, gutun hori izan zen azken tanta egoera dramatikoak gain hartzeko.

Miren LAB sindikatura afiliaturik zegoen. 2013ko irailean kaleratu zuten hamar lankiderek Orkoiengo Faurecia plantatik –Volkswagen hornitzen duen enpresa–. Lanik gabe, langabezia prestazioa jasotzen hasi zen eta hileroko hileroko ordaintzen zuen hipoteka. Baina prestazioa amaitzean hipotekari aurre egiteko zailtasunak etorri ziren. Bankuaren gutuna jaso ondoren, Laboral Kutxako bulegoan bilera baterako deitu

zuten martxoaren 23rako. Bazterketaren marra igarota eta balizko etxegabetzearen beldur, Mirenek nahia go izan zuen bilera horretara ez joan, bi egun lehenago aitak hilda aurkitu zuen Artika herriko bere etxean. Bere buruaz beste egin zuen. Aritmetika kapitalista zoritxarrekoa bete da: despidoari gehitzen badiozu etxegabetzearen beldurra, heriotzarako probabilitate handiagoa izango duzu.

Miren ez da lehena ezta azkena izango ere, tamalez. Bi urtetik hona Euskal Herrian jadanik hainbat lagunek egin du bere buruaz beste, etxegabetu egin behar zituztelako, langabezian geratu zirelako edo bi arrazoiengatik batera. Langile baten azkeneko suizidioa ere Nafarroan gertatu zen, Altsasuko Sun-sundegui enpresatik kanporatua izan zen pertsona batena, hain zuzen. Ea behinik behin halako egoerek beste sistema ekonomiko-sozial bat eraikitzen bultzatzen gaituzten, orenen gaintik giza duintasuna errespetatuko duena.

Juan Mari Arregi